

цена 5 лв. • СЕПТЕМВРИ 2016

NATIONAL GEOGRAPHIC

БЪЛГАРИЯ

ИЗГУБЕНАТА ИМПЕРИЯ *на* МАИТЕ

Царете Зми
владеели най-обширното
маянско царство

ГОЛЕМИЯТ КАНЬОН
ТРЕСКА ЗА АРКТИКА
БЕЛОГРАДЧИК ОТ ВЪЗДУХА

TREAD™

THE TRAVEL FRIENDLY MULTI-TOOL | LEATHERMAN

Навсякъде, по всяко време! Функционалността на Leatherman е винаги с вас!

Нашите инженери проектираха стоманена гривна с уникален дизайн. В нейните звена са вградени гаечни ключове, отвертки и държачи за битове, които може да използвате във всеки един момент. **TREAD** е универсален инструмент!

Вие можете да махате или добавяте звена към гривната, така че да пасне на вашата китка, подбирайки точно тези звена с инструменти, от които се нуждаете най-много. Leatherman **TREAD** е както стилиен, така и функционален.

Инструменти:

- #1-2 Отвертка Phillips • 1/4" Шестоъгълен държач за битове • 3/16" Плоска отвертка
- 6 mm Шестоъгълен бит • 10 mm Гаечен ключ
- 5 mm Шестоъгълен бит • 1/4" Шестоъгълен бит
- Инструмент за отваряне на вентил на кислородна бутилка • 3/16" Шестоъгълен бит • 1/8" Шестоъгълен бит • 3/16" Гаечен ключ • 3/32" Шестоъгълен бит
- 3/32" Отвертка • 1/8" Плоска отвертка
- 4 mm Шестоъгълен бит • 8 mm Гаечен ключ
- 3 mm Шестоъгълен бит • 5/16" Отвертка
- 3/8" Гаечен ключ • 1/4" Плоска отвертка
- #1 Отвертка Phillips • 6 mm Гаечен ключ
- #2 Отвертка Phillips • Инструмент за разбиване на закалени и автомобилни стъкла • Инструмент за вадене на SIM карти • Режеща кука • 1/4" Бит
- Отварачка за бутилки • #2 Квадратен бит

 LEATHERMAN

Leave nothing undone.

www.leatherman.bg

100% made in USA

Работници пристигат с хеликоптер за няколкоседмичните си смени в нефтените находища „Требе“ и „Титов“ в руска Арктика, на запад от полуостров Ямал.

54 Треска за Арктика

Арктика разполага с огромни енергийни и минерални ресурси, но извличането им е трудно.

Текст: Джоуъл К. Борн-мл. Снимки: Евгения Арбугаева

36

Изгубената империя на майте

Дръзки и амбициозни, царете Змии си служели със сила и дипломация, за да създадат най-мощния съюз в историята на тяхната култура.

Текст: Ерик Ванс

Снимки: Дейвид Ковънтри

80

Изчезва ли Големият каньон?

Човешките дейности може и да изглеждат гребни на фона на всичките 4931 кв.км на Големия каньон, но пагубните им последствия за парка могат да бъдат мащабни.

Текст: Кевин Федарко

Снимки: Пит Макбрайд

104

България от въздуха

Гледани от въздуха, Белоградчишките скали и крепостта „Калето“ ни представят нов ъгъл на съприкосновение с България и българското.

Текст: Любомир Кюмюрджиев

Снимки: арх. Пламен Пл. Мирянов – Arteks Engineering

На корицата Нефритената маска на Ягуарова Лапа почивала на гърдите на този най-прочут владетел на Калакмул, управлявал в края на VII в. Снимка: © Дейвид Ковънтри

ГЛАВЕН РЕДАКТОР Красимир Друмеv

РЕДАКЦИЯ **ЗАМ. ГЛАВЕН РЕДАКТОР** Татяна Григорова
АРТ ДИРЕКТОР Иво Данчев
РЕДАКТОРИ Детелна Иванова
Любомир Кюморджиев
Маргарит Дамянов

ДИЗАЙН Негко Жеков
КОРЕКТОР Цветана Георгиева

АДРЕС НА РЕДАКЦИЯТА ул. „Отец Пауций“ 15, 1303 София
тел.: 02/401 9040; факс: 02/401 6819
e-mail: nationalgeographic@sbb.bg

НАУЧНИ КОНСУЛТАНТИ АЛГИНИЗЪМ Боян Петров
АСТРОНОМИЯ Таню Бонев
БОТАНИКА Димитър Пеев
ГЕОГРАФИЯ Елеонора Николова
ГЕОЛОГИЯ Красимира Станева
ГЕОФИЗИКА Бойко Рангелов
ЗООЛОГИЯ Петър Янков
МЕТЕОРОЛОГИЯ Петьо Симеонов

БРАНД МЕНИДЖЪР Мария Зимбилова 02/401 6844
КОНСУЛТАНТ РЕКЛАМА Юлия Соколова 02/401 9036
РЕКЛАМА 02/401 9035; e-mail: sales@sbb.bg
АБОНАМЕНТЕН ЦЕНТЪР 0800 12321; 02/401 6849
ПРЕДПЕЧАТ СББ Media
ПЕЧАТ „БУЛВЕСТ ПРИНТ“ АД

СББ МЕДИА **ИЗПЪЛНИТЕЛЕН ДИРЕКТОР** Димитър Друмеv
ДИРЕКТОР ИЗДАНИЯ Николай Караджов
ОПЕРАТИВЕН ДИРЕКТОР Боздана Черногорова
ДИРЕКТОР СЪБИТИЯ Галина Иванова
МЕНИДЖЪР ФИНАНСИ Гергана Тороманова
ДИРЕКТОР РЕКЛАМНИ ПРОДАЖБИ – СПИСАНИЯ
Мариана Жабинска
ДИРЕКТОР РЕКЛАМНИ ПРОДАЖБИ – ИНТЕРНЕТ
Елена Ангреева
МЕНИДЖЪР ПРОИЗВОДСТВО Тони Туйкоv
МЕНИДЖЪР КНИГОИЗДАВАНЕ Виолета Изова
МЕНИДЖЪР ДИСТРИБУЦИЯ Ваня Златанова

 [facebook.com/NationalGeographicBulgaria](https://www.facebook.com/NationalGeographicBulgaria)
НАД 300 000 ПРИЯТЕЛИ ВЪВ ФЕЙСБУК

NATIONAL GEOGRAPHIC MAGAZINE

EDITOR IN CHIEF Susan Goldberg

DEPUTY EDITOR IN CHIEF: Jamie Shreeve. **MANAGING EDITOR:** David Brindley. **EXECUTIVE EDITOR DIGITAL:** Dan Gilgoff. **DIRECTOR OF PHOTOGRAPHY:** Sarah Leon. **EXECUTIVE EDITOR NEWS AND FEATURES:** David Lindsey. **CREATIVE DIRECTOR:** Emmet Smith

INTERNATIONAL EDITIONS **EDITORIAL DIRECTOR:** Amy Kolczak. **DEPUTY EDITORIAL DIRECTOR:** Darren Smith. **MULTIMEDIA EDITOR:** Laura L. Toraldo. **PRODUCTION:** Beata Kovacs Nas

EDITORS **ARABIC:** Alsaad Omar Almenhaly. **BRAZIL:** Ronaldo Ribeiro. **BULGARIA:** Krassimir Drumev. **CHINA:** Ai Shaocjiang. **CROATIA:** Hrvoje Procić. **CZECHIA:** Tomáš Tureček. **ESTONIA:** Erkki Peetsalu. **FARSA:** Babak Nikkhan Bahrami. **FRANCE:** Jean-Pierre Vignaud. **GEORGIA:** Levan Butkhuzi. **GERMANY:** Florian Gless. **HUNGARY:** Tamás Vitay. **INDIA:** Nilesh Verkalraman. **INDONESIA:** Didi Kaspi Kasim. **ISRAEL:** Daphne Raz. **ITALY:** Marco Cattaneo. **JAPAN:** Shigeo Otsuka. **KAZAKHSTAN:** Yerkin Zhakipov. **KOREA:** Junemo Kim. **LATIN AMERICA:** Claudia Muzzi Turullols. **LITHUANIA:** Frederikas Jansonas. **NETHERLANDS/BELGIUM:** Aart Aarsbergen. **NORDIC COUNTRIES:** Karen Gunn. **POLAND:** Martyna Wojciechowska. **PORTUGAL:** Gonçalo Pereira. **ROMANIA:** Catalin Gruta. **RUSSIA:** Andrey Palamarchuk. **SERBIA:** Igor Rill. **SLOVENIA:** Marjia Javornik. **SPAIN:** Josep Cabello. **TAIWAN:** Yungshih Lee. **THAILAND:** Kowit Phadungrangki. **TURKEY:** Nesibe Bat

Националното географско дружество на САЩ е световна организация с нестопанска цел, посветила се на изучаването и опазването на нашата планета.

NATIONAL GEOGRAPHIC SOCIETY

PRESIDENT AND CEO Gary E. Knell

BOARD OF TRUSTEES

CHAIRMAN: Jean N. Case

VICE CHAIRMAN: Tracy R. Wolstencroft

Wanda M. Austin, Brendan P. Bechtel, Michael R. Bonsignore, Alexandra Grosvenor Eller, William R. Harvey, Gary E. Knell, Jane Lubchenco, Mark C. Moore, George Muñoz, Nancy E. Plumb, Peter H. Raven, Edward P. Roski, Jr., Frederick J. Ryan, Jr., Ted Waitt, Anthony A. Williams

RESEARCH AND EXPLORATION COMMITTEE

CHAIRMAN: Peter H. Raven

Paul A. Baker, Kamaljit S. Bawa, Colin A. Chapman, Janet Franklin, Carol P. Harden, Kirk Johnson, Jonathan B. Losos, John O'Loughlin, Steve Palumbi, Naomi E. Pierce, Jeremy A. Sabloff, Monica L. Smith, Thomas B. Smith, Christopher P. Thornton, Wirt H. Willis

EXPLORERS-IN-RESIDENCE

Robert Ballard, Lee R. Berger, James Cameron, Sylvia Earle, J. Michael Fay, Beverly Joubert, Derek Joubert, Louise Leakey, Meave Leakey, Enric Sala

FELLOWS

Dan Buettner, Bryan Christy, Fredrik Hiebert, Zeb Hogan, Corey Jaskolski, Mattias Klum, Thomas Lovejoy, Sarah Parcak, Paul Salopek, Joel Sartore

NATIONAL GEOGRAPHIC PARTNERS

CEO Declan Moore

SENIOR MANAGEMENT

EDITORIAL DIRECTOR: Susan Goldberg

CHIEF FINANCIAL OFFICER: Marcela Martin

GLOBAL NETWORKS CEO: Courteney Monroe

CHIEF COMMUNICATIONS OFFICER: Laura Nichols

CHIEF OPERATING OFFICER: Ward Platt

LEGAL AND BUSINESS AFFAIRS: Jeff Schneider

CHIEF TECHNOLOGY OFFICER: Jonathan Young

BOARD OF DIRECTORS

CHAIRMAN: Gary E. Knell

Jean N. Case, Randy Freer, Kevin J. Maroni, James Murdoch, Lachlan Murdoch, Peter Rice, Frederick J. Ryan, Jr.

INTERNATIONAL PUBLISHING

SENIOR VICE PRESIDENT: Yulia Petrossian Boyle
VICE PRESIDENT OF STRATEGIC DEVELOPMENT: Ross Goldberg

Ariel Delacó-Lohr, Kelly Hoover, Diana Jaksic, Jennifer Jones, Jennifer Liu, Leigh Mitnick, Rossana Stella

SBB MEDIA

По лиценз на *National Geographic Society*, Washington D.C. USA

Издава „СББ МЕДИА“ АД/SBB MEDIA, със седалище и адрес на управление: 1303, София, ул. „Отец Пауций“ № 15, Лица по чл. 7а, ал. 1 от ЗЗДПДП: Димитър Друмеv, Красимир Друмеv

За контакти с Абонаментния център на „СББ МЕДИА“ АД:
– тел. **0800 12321** (безплатно от цялата страна) и **02/401 6849** – в работни дни от 10,00 до 18,00 часа
– abonamenti@sbb.bg
– www.nationalgeographic.bg
Електронен магазин: www.sbb.bg/shop

Никаква част от това издание не може да бъде копирана, възпроизвеждана и публикувана без изричното съгласие на „СББ МЕДИА“ АД. Редакцията не отговаря за съдържанието на публикуваните реклами, не рецензира и не връща непоръчани материали.

Цена: 5 лв.

В този брой на *National*

Geographic няма да коментирам тема от съдържанието на списанието, но затова пък се готвя за лов на покемони. Къде ли са скрити – в Хайд парк или сред небостъргачите на Ню Йорк, или пък са под носа ми край НДК в София? Голяма е грижата ми, както на хиляди хора и моля да не ме питате какво става иначе по света. С едно ухо дочувам, че пак имало терористично нападение, както и десетки жертви от природно бедствие. Вместо тревогите и грижите на реалността съм предпочел комфорта на виртуалния свят. Тук куршумите не са от олово и няма умиращи от глад и епидемии. Така че кажете ми къде да търся покемоните...

Шегата настрана, но тези „същества“ оголиха една истина, която си е доста тревожна. Истината, че технологиите ни стават все по-съвършени, а масовият интелект все по-стремглаво се доближава до мисловното равнище на чалгата. Ако към това в милата ни родина добавим горчивата истина за образователната ни система, картината става още по-навъсена. В пети клас учат за съставно именно казуемо и за съставно глаголно казуемо, но и като станат гимназисти, няма да знаят къде да сложат запетайките. А по история, вместо да четат увлекателни и запомнящи се текстове, детските главички са буквално затрупани от порой второстепенни дати. Вярно е, че неколцина блестящи ученици се завръщат със златни медали от математически и други олимпиади, но се опасявам, че са повече абитуриентите, не само фалшивите блондинки, които бъркат Гогол с Гугъл.

Ако някой ме попита какво общо има това, което пиша, с *National Geographic*, ще отговоря, че връзката е пряка. Защото *NG* е за интелигентни хора, а те трябва да стават повече, не по-малко. Това го изисква животът.

Реалният, не покемонският.

A handwritten signature in black ink, which appears to be 'Krasimir Drumev'.

Красимир Друмев
Главен редактор на *National Geographic* България

ОБРАЗИ

САЩ

В Боди, Калифорния, изоставени сгради и ръждясало „Шеви“ от 1937 г. са обзърнати от зловещо сияние, резултат от едночасовата експонация. Някогашното златодобивно граче, обявено през 1961 г. за национална историческа забележителност, е съхранено в състояние на застинал разпад.

СНИМКА: БЕРТОЛД ШАЙНХИЛБЕР,
LAIF/REDUX

САЩ

Подобно на призрaчни сияния във влажна лятна нощ, мъжки сини светулки осветяват горите край Бревърд, Северна Каролина. Изображението е получено чрез цифровото съединяване на над 300 30-секундни експонации в рамките на 4 часа.

СНИМКА: СПЕНСЪР БЛЕК

Кита̀й

На този главозамайващ изглед от Хонг Конг ниски облаци се носят над квартала Куори Бей и отразяват градските светлини под тях. Повечето от жилищните блокове на снимката (всеки на между 18 и 20 етажа) били построени през 1972 г.

СНИМКА: РОМЕН ЖАКЕ-ЛАГРЕЗ

Очакваме вашите снимки

Всяка есен приканваме читателите да ни изпратят най-добрите си снимки за нашия ежегоден фотоконкурс. Резултатът винаги е впечатляващ: смесица от хора, места и природа, запечатани по новаторски и смайващи начини. Миналата година получихме 14 000 снимки от 171 държава. Всички спечелили кадри (долу и на стр. 14) споделят силен усет за модерна география.

Тази година се фокусираме върху природната фотография. Изпратете своя най-добър природен кадър между 15 август и 4 ноември и имате шанс да спечелите пътуване за двама до Галапагоските острови и оценка на вашето портфолио от специалист от *National Geographic* – както и да станете Природен фотограф на годината на *National Geographic*.

↗ За да се включите в конкурса, посетете адрес ngphotocontest.com.

ПРИРОДА **ДЖЕЙМС СМАРТ** Мелбърн, Австралия

Смарт, който е преследвач на бури, цял ден следвал буреносна система в Симла, Колораго. Видял как фунията нараства, докато давал газ по един черен път. Веднага отбил и извадил фотоапарата.

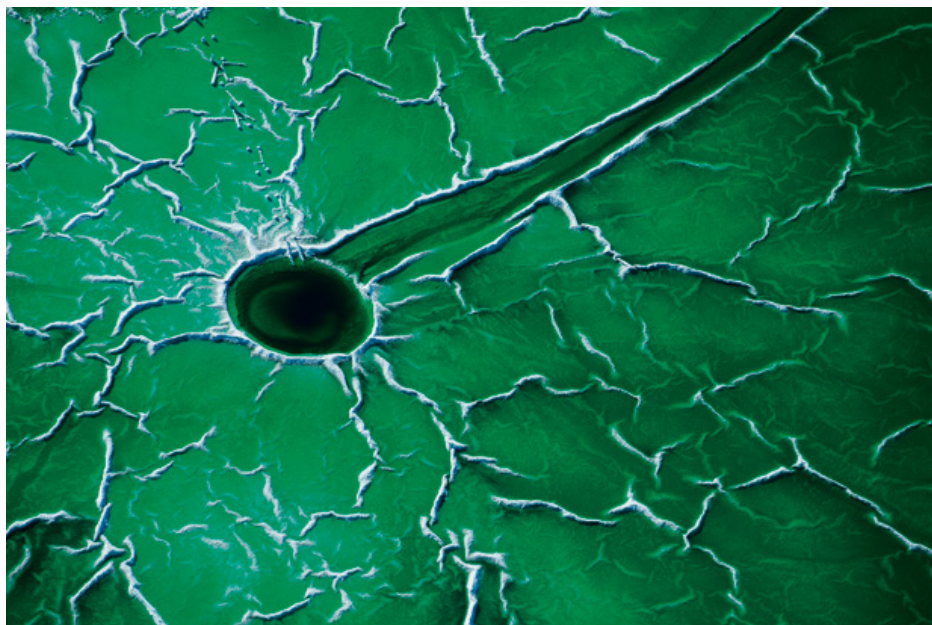
ДА КУПЯ ИЛИ НЕ?

 банката ДСК
otr group

РЕШАВА
ТОЗИ, КОЙТО
ИМА ИЗБОР

Избери
своята
кредитна
карта
от Банка ДСК

МЕСТА **ФРАНСИСКО МИНГОРАНСЕ** *Алмуньекар, Испания*

Мингорансе отдавна изследва р. Рио Тинто в Испания, която често се обагря в странни цветове и шарки заради отпадни води от рудодобив.

ХОРА **ДЖОУЪЛ НСАДХА** *Вестал, Ню Йорк, САЩ*

В Кампала, Уганда, Нсадха помолил едно момче с велосипед да му позира за портрет. Насрочили срещата по зряч заради по-добрата светлина.

ОБРАЗИ

YourShot.ngm.com

Малки котки

Задание Най-често говорим за големите котки. Този път ви призоваваме да ни покажете как и малките могат да бъдат също толкова гъби.

Пол Илайджа Клайн
Худ Ривър, Орегон, САЩ

Прибирайки се една вечер, Клайн зърнал тревисто поле, окъпано в златиста светлина, и в него котка, която се озлеждала за полски мишки. Клайн се качил на покрива на колата си, за да композира кадъра. Докато се местел за втора снимка, котката се шмузнала в тревата.

ВЛЕЗ В КЛУБ МАЛКИ ОТКРИВАТЕЛИ

National Geographic KIDS и Банка ДСК канят всички любознателни деца и родители в градчето на малките откриватели – цял ден игри, загадки, състезания, работилници и много забавления!

17 СЕПТЕМВРИ, СОФИЯ – Княжеска градина

Със съдействието на:

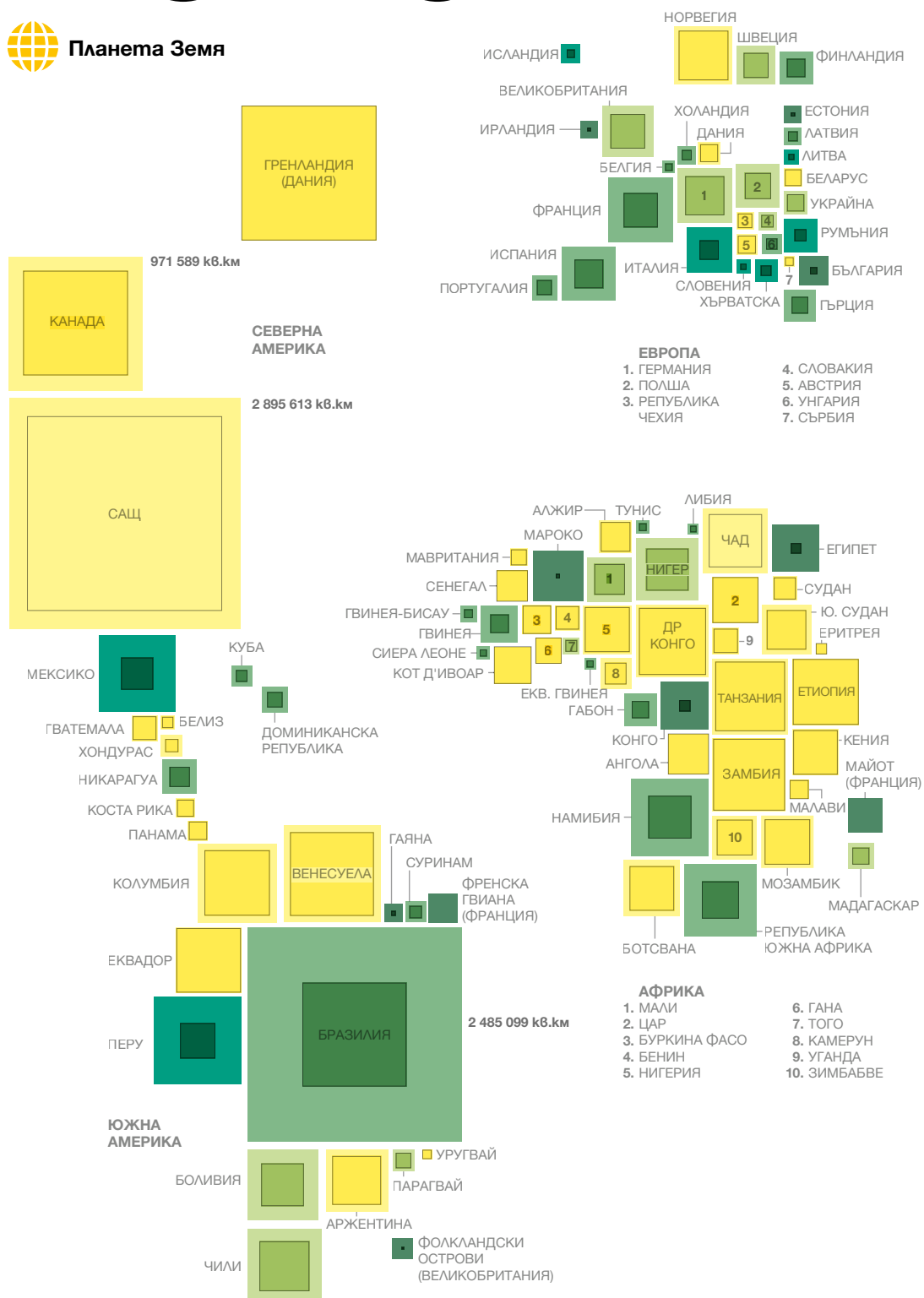
NATIONAL
GEOGRAPHIC
KIDS™

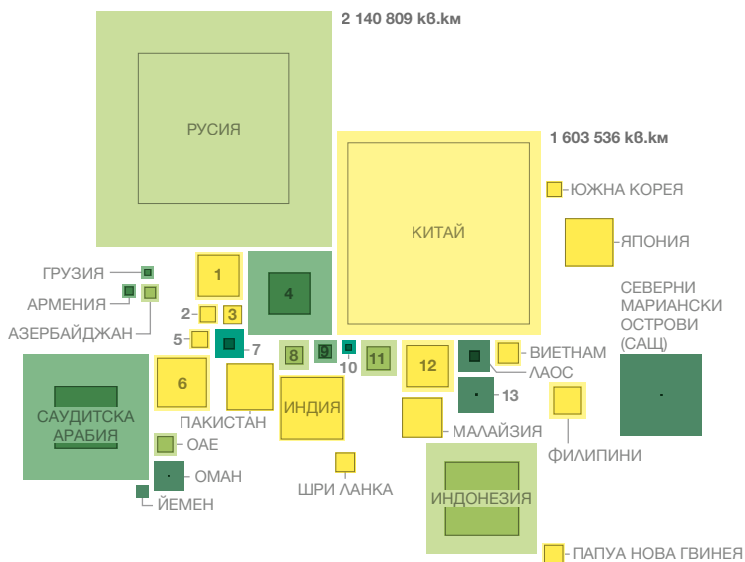
банка ДСК
atg group

ГЛОБУС

Планета Земя

Защитени територии

Размери на защитените зони в морето и на сушата за държавите и владенията.

Растежен фактор 1990-2014 г.

Защитени територии

АЗИЯ

1. КАЗАХСТАН	8. НЕПАЛ
2. УЗБЕКИСТАН	9. БУТАН
3. КИРГИЗСТАН	10. БАНГЛАДЕШ
4. МОНГОЛИЯ	11. МИАНМАР (БИРМА)
5. ТУРКМЕНИСТАН	12. ТАЙЛАНД
6. ИРАН	13. КАМБОДЖА
7. ТАДЖИКИСТАН	

Все повече защитени зони

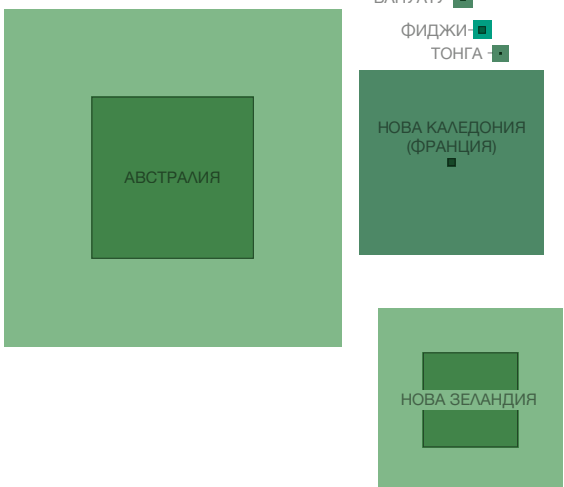
Близо 33 млн. кв. км от нашата планета – територия, по-голяма от Африка: на толкова възлиза цялата суша и вода, която страните са заделили за опазване на природата. От 1990 г. броят на морските резервати, националните паркове и други защитени зони се е увеличил от под 50 000 до над 229 000.

„Повечето страни правят всичко възможно“ да защитят тези ресурси – казва Педро Росабал от Международния съюз за защита на природата (IUCN). Около 15% от сушата на Земята има защитен статут, но половината обекти са малки и изолирани и се нуждаят от биологични коридори. Днес едва 3,5% от морската площ е защитена, но скоро ще бъде повече. През 2012 г. експедиция на проекта на NG „Девствени морета“ се обяви за даването на защитен статут на островите Питкърн в Южния Пасифик. А през 2015 г. британското правителство обеща да създаде най-големия към момента океански резерват, обхващащ около 834 000 кв. км.

Глобалното сътрудничество и финансовата подкрепа за защитаването на още територии ще се разискват на Световния природозащитен конгрес на IUCN на Хаваите този месец. — Келси Новаковски

АВСТРАЛИЯ И ОКЕАНИЯ

4 400 994 кв. км

Конфликтни държави

Разкъсвани от войни страни като Либерия, Сомалия, Афганистан и Сирия не са включени, тъй като там има малко защитени зони.

ПРЕДСТАВЕНИ СА САМО ДЪРЖАВИ И ВЛАДЕНИЯ С НАД 5000 КВ. КМ ЗАЩИТЕНИ ТЕРИТОРИИ.

ГРАФИКА: МОНИКА СЕРАНО, NGM. ИЗТОЧНИЦИ: IUCN И UNEP-WCMC, СВЕТОВНА БАЗА ДАННИ ЗА ЗАЩИТЕНИТЕ ОБЛАСТИ – 2016 Г.

**САМО ДО
15 ноември
2016 г.**

NATIONAL GEOGRAPHIC

ПРЕДСТАВЯ

ИСТОРИЯ НА БИБЛЕЙСКИЯ СВЯТ

люксозна книга с твърди корици

Внушителна и достоверна панорама

Библията освен морален кодекс е и невероятен географски и исторически разказ, в който се преплитат личности, места и събития.

Сърповидният къс земя в Близкия изток, днес раздиран от войни и насилие, е не само люлка на три големи религии, но е дал началото и на самата западна цивилизация.

„История на Библейския свят“ на *National Geographic* проследява битки, преселения и природни бедствия, съпоставяйки библейските текстове с интересни археологически и исторически доказателства, стотици снимки и десетки уникални карти, за да илюстрира живота на хората от зората на цивилизацията до залаза на Римската империя.

„История на Библейския свят“ е внушителна и достоверна панорама на древността.

Красимир Друмев,
главен редактор
National Geographic България

~~40 лв.~~
29⁹⁵ лв.

специална
цена за
абонати

Книгата се продава до 15.11.2016 г.
само по интернет с предварителна заявка на www.ngm.bg

- Изчерпателни проучвания на библейските текстове, интригуващи исторически факти и археологически открития
- Над 50 специално изработени карти, представящи в географски контекст местата и събитията от Библията
- Богата хроника на културните връзки и живота на хората от зората на цивилизацията до залаза на Римската империя
- 350 забележителни фотографии и илюстрации на артефакти и произведения на изкуството, чрез които оживяват цели епохи и култури

Цена на книгата - **40⁰⁰** лв.

Специална цена за абонати на *National Geographic България* - **29⁹⁵** лв.

Цена на книга + годишен абонамент за *National Geographic България* - **64⁹⁵** лв.

посочените цени включват и доставка

За повече информация или за да получите код за отстъпка:
0800 12321; 02 4016 849; abonamenti@sbb.bg; www.nationalgeographic.bg

ВЗЕМИ СВЕТА В РЪКА!

Смърт чрез мишка

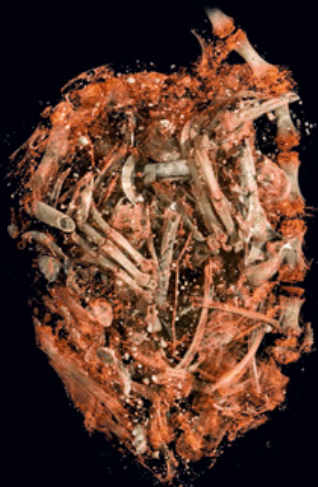
Надничайки през ленените бинтове на древноегипетско мумифицирано пернато, компютърният томограф разкрил керкенец, който явно се задал до смърт с... мишка. Учените с удивление видели костите от опашката, които се спускали по хранопровода. Останалата част от гризача била в стомаха, съдържащ останки от поне две други мишки и костите и ноктите на врабче. „Т.е. птицата определено е прекачила с яденето“ – казва специалистката по мумиите Салима Икрам.

В дивата природа подобен хищник поглъща плячката си, храносмила каквото може и повръща части като костите и зъбите. Въпросната птица била толкова преяла, че въобще не е имала шанс да повърне, което навежда Икрам на мисълта, че е била държана в плен и хранена насила. Вероятно е била едно от милионите животни, развъждани с цел да бъдат убити, мумифицирани и принесени в дар на боговете между ок. 600 г. пр.Хр. и 250 г. сл.Хр. Този керкенец може би е бил предназначен за слънчевия бог Ра – съдба, която щяла да го сполети, дори и да не се беше задушил от лакомия. —А. Р. Уилямс

Костите от опашката на мишка все още са заседнали в хранопровода на керкенеца.

Стомахът съдържа остатъка от мишката и следи от няколко други хранения.

Детайлен образ на стомаха показва несмлени кости, зъби, козина, плът и пера – останки от менюто на керкенеца.

Откриха първия *adidas Kids* магазин

Новият детски *adidas* свят
се намира в Сердика Център

adidas откри новия си магазин, изцяло посветен на децата. В съседство на вече съществуващия магазин *adidas* на ниво 1 в Сердика Център малчуганите вече разполагат със свой собствен *adidas* свят. Магазинът предлага както подходящи спортни облекла и обувки, така и богат асортимент от закачливите и уникални модели на линията *Originals*. Наличните продукти са за деца от всички възрасти – от новородени до 14-годишни момичета и момчета. Сред артикулите се открояват продуктите от последната съвместна колекция с *Disney*, впечатляваща с голям набор от грехи с любимите герои. Специализираният магазин е първи по рода си в страната и е ориентиран към създаването на положително семейно преживяване.

Премиерата на магазина беше отбелязана в събота 06.08.2016 г. с много изненади за малчуганите, които бяха очаровани от магията на *adidas*. От 11,00 ч до 13,00 ч и от 16,00 ч до 18,00 ч художник гримьор заравда децата, изрисувайки лицата им като любимите им анимационни герои или животни. А многото шарени *adidas* балони допълнително радваха малчуганите.

ГЛОБУС
Наука

Науката зад „Стар Трек“

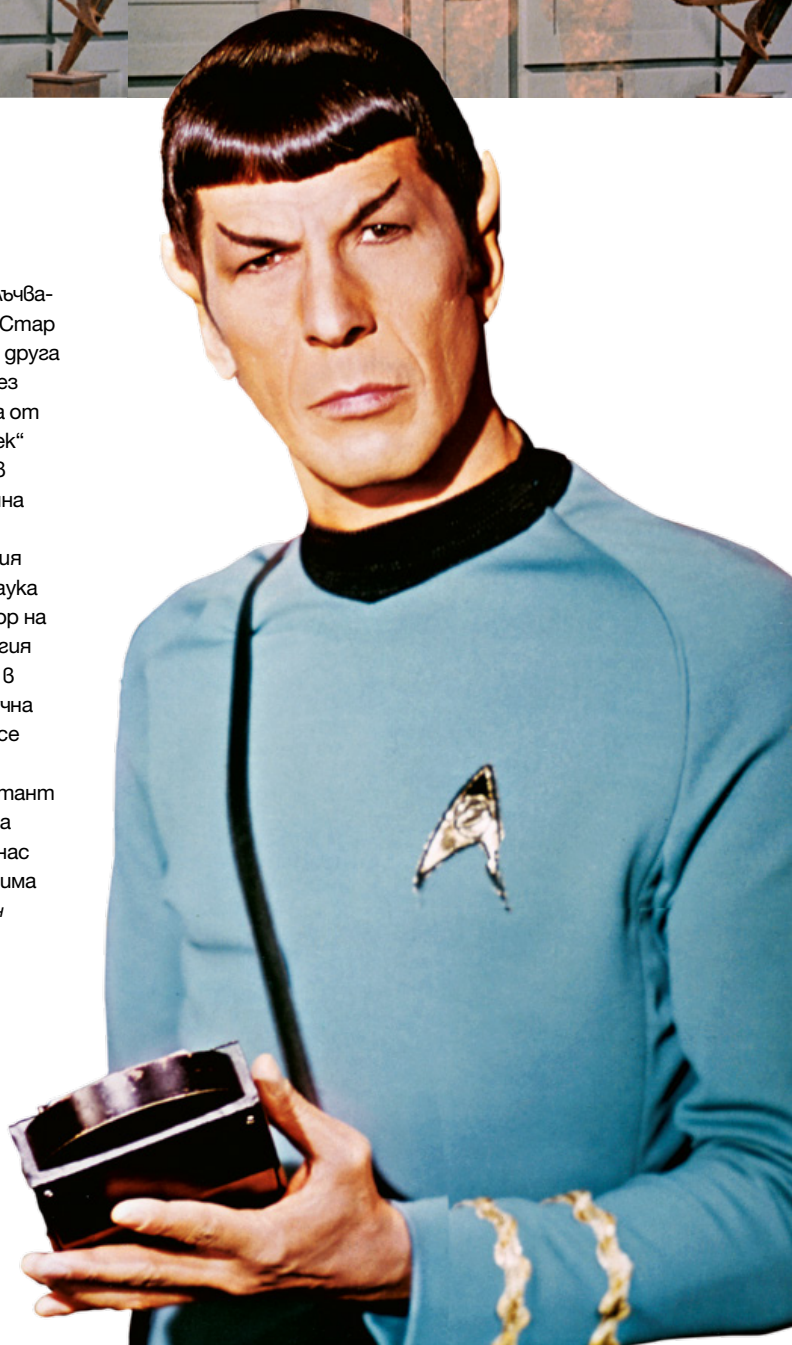
Още в първия си тв епизод, от чието излъчване този месец се навършват 50 години, „Стар Трек“ смело стигна дотам, където никоя друга научна фантастика не беше стигала. Чрез 13 филма, 6 тв сериала и малка галактика от книги, игри и други производни „Стар Трек“ спечели нови фенове, въдъхнови иновации в истинския свят и се превърна в постоянна звезда на поп-културния небосклон.

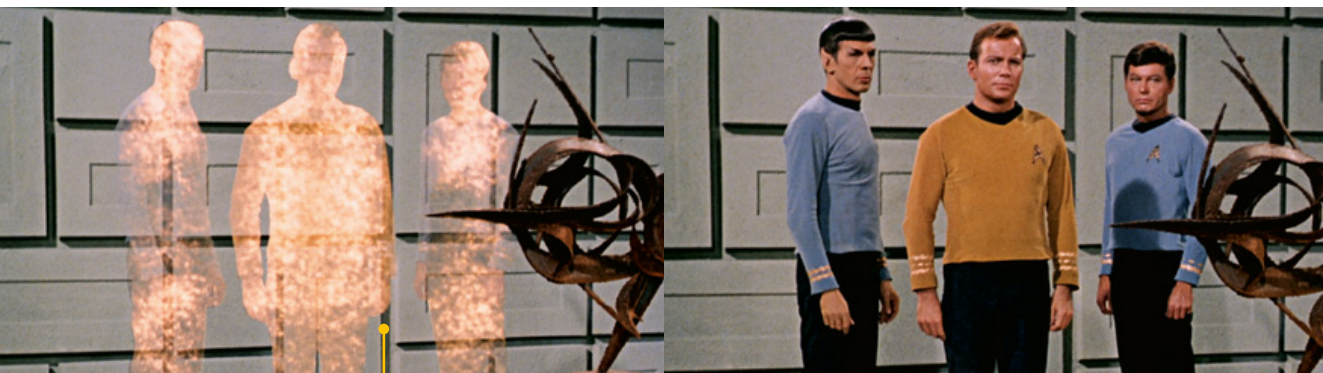
Каква е тайната на абсолютно логичния му успех? „Това, че приема истинската наука насериозно“ – казва Андрю Фазекас, автор на нова книга за основаната върху фактология астрономия и далновидните технологии в сериала. За разлика от по-мъглявата научна фантастика, сценарият на „Стар Трек“ се базира на достоверна наука, казва той.

За Каролин Порко – астроном и консултант на филма от 2009 г., „Стар Трек“ предлага оптимизъм – „златна утопична визия за нас самите“ и увереност, че човечеството „има бъдеще отвъд Земята“. – *Джереми Бърлин*

Изследвайте истинската астрономия и технология на „Стар Трек“ в книгата на автора на *National Geographic* Андрю Фазекас, налична на shop.nationalgeographic.com.

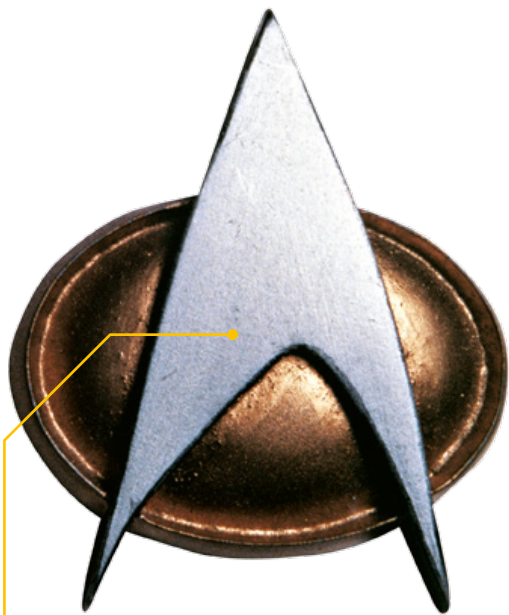

ТЕЛЕПОРТ

На светлинни години разстояние

Скоти един ден може и да успее да ни телепортира. Физиките отдавна се интересуват от телепортацията. Досега са успели да придвижат информация, закодирана в светлинни частици през оптично влакно (квантова телепортация).

КОМУНИКАТОР

Мисията изпълнена

Смартфоните – реалните прототипи на комуникаторите в „Стар Трек“ – вече са с нас от години. Сега на пазара навлизат хенс фри комуникатори. Технологиите се развиват бързо и подобни преносими устройства могат да станат вездесъщи.

МЕДИЦИНСКИ ТРИКОРДЕР

Почти осъществено

Целта на медицината е да ни осигури дълъг живот и благополучие. Вече има преносими устройства, които неинвазивно измерват сърдечната честота, телесната температура и кръвното налягане. Портативните медицински устройства може би са на път.

Морските костенурки биса в някои части на Тихия океан имат остатъчна радиация в корубите си.

Костенурки и корали

Половин век след ядрените опити в Тихия океан разпръснатите от тях радиоактивни материали са помогнали на учените да вникнат в жизнения цикъл на критично застрашените морски костенурки биса. Ценени заради черупките им, бисите изчезват; сред хавайските коралови рифове са останали едва стотина възрастни индивиди.

Морският еколог Кайл Ван Хоутън бил начело на програмата за преброяването им, когато се сетил, че остатъчната радиация от ядрените

опити и коралите, които я погълнали, биха могли да предоставят ключови данни.

Всяка година коралите прибавят по един пласт, подобно на сървесните пръстени, и биха могли да служат като календар. Чрез измерване на радиовъглерода в коралите и сравняването му с нивата в черупките на бисите Ван Хоутън могъл (за първи път) да определи годината, в която всяка костенурка е родена, темповете ѝ на растеж и възрастта, на която достига полава зрялост.

Той установил, че хавайските биса започват да се размножават на средно 28,6 години – около два пъти по-късно в сравнение с карибските популации. —*Нина Стрехлик*

